

2024-04-29

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: MSN-2024-00086

Ansökan om strandskyddsdispens, Sicklaön 73:10, Skuruparken

Förslag till beslut

Dispens från strandskyddsbestämmelserna beviljas i efterhand för bod om ca 6,1 m² på fastigheten Sicklaön 73:10, i huvudsaklig enlighet med ansökan samt bifogad situationsplan, se bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 29 april 2024.

1. Byggandens yta på marken får tas i anspråk för avsett ändamål.
2. Följande villkor ska uppfyllas:
  - a) Byggnaden får inte förses med fönster åt det håll som vetter mot väster och mot norr.

Giltighetstid

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft (7 kap 18 h § miljöbalken).

Lagstöd med mera

Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 15 §, 7 kap. 18 b § miljöbalken, 7 kap. 18 f § och med hänvisning till 7 kap. 18 c § punkt 1, 7 kap. 18 f §, 7 kap. 25 - 26 §§ och 16 kap. 2 § miljöbalken.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan om strandskyddsdispens söks i efterhand för en komplementbyggnad i form av en bod på Sicklaön 73:10. På samma plats har det tidigare funnits en bod av samma storlek. Ansökan innehåller även ändringar av bodens fasad. Bodens utgör en ny byggnad och är därmed dispenspliktig enligt 7 kap. 15 § miljöbalken. Särskilt skäl för dispens bedöms finnas genom att området där boden uppförts redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Åtgärden bedöms inte leda till en avhållande effekt på allmänhetens tillträde i strandskyddsområdet. Åtgärden bedöms inte heller påverka växt- och djurliv negativt då den uppförts på samma plats som tidigare bod. Åtgärden som dispensen avser bedöms därmed vara förenlig med strandskyddets syften.

Ärendet

Dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken söks för en bod om ca 6,1 m² på fastigheten Sicklaön 73:10, arrendetomt 31. Boden är redan uppförd på platsen varför ansökan om strandskyddsdispens söks i efterhand.

På samma plats fanns det tidigare en bod av samma storlek som revs och ersattes av en ny bod mellan åren 2018 och 2019.

I samband med att den befintliga boden revs ändrades också bodens utseende i form av nya glasdörrar, nya fönster och ny färg. Ansökan innehåller också ändringar av fasaden som återskapar bodens tidigare utseende. Den befintliga bodens vägg som vetter mot väster har ersatts en skjutdörr i glas och ett större fönster vilka enligt ansökan ska tas bort helt. På bodens vägg mot söder har ett större fönster byggts vilket ska bytas ut mot ett mindre fönster. Bodens östra vägg som vetter mot huvudbyggnaden har en dubbel skjutdörr i glas som ska bytas ut mot en enkel glasdörr. Fasaden som idag är vitmålad ska målas med faluröd färg likt den tidigare boden, se bilaga 1 och 2.

Boden ingår i ett tidigare tillsynsärende med ett föreläggande från Nacka kommuns bygglovsenhet 2018 angående bod och huvudbyggnad på arrendetomt 31 (diarienummer B 2018-001314 och M 2019-002554). I ärendet förklarade fastighetsägaren att den tidigare boden skadats efter att ett träd fallit på byggnaden 2013. Boden vilade på lösa stenblock och väggarna lutade och svajade. 2018 beslutade fastighetsägaren att riva boden och uppföra en ny. Den befintliga boden uppfördes mellan åren 2018 och 2019. Tillsynsärendet överklagades till Mark- och miljödomstolen där beslut fattades 2023-09-06, Mål nr P 1489–23. Enligt domstolens beslut återförvisades ärendet i delen gällande boden till Miljö- och stadsbyggnadsnämnden för förnyad handläggning.

En ansökan om bygglov finns med diarienummer B 2023–002096.

En bedömning av om boden omfattas av Länsstyrelsen i Stockholms beslut om föreskrifter om undantag för kompletteringsåtgärder inom strandskyddsområde har gjorts. Boden ligger ca 4 meter från huvudbyggnaden och ca 35 meter från vattnet. Enligt föreskrifterna anges att för områden med stora naturvärden samt områden som är särskilt attraktiva för friluftslivet kan det vara olämpligt med undantag från förbuden i 15 § (se prop. 2008/09:119, s. 102). Vidare står i prop. 2008/09:119, s. 102, att *”för områden med stora naturvärden finns det anledning att vara restriktiv i fråga om undantag från förbuden i 15 §”*. Boden ligger inom ett område som är av stor betydelse för det rörliga friluftslivet och bedöms vara ett sådant särskilt attraktivt område som beskrivs i förarbetena.

Bedömningen av om undantaget är tillämpligt har också gjorts med hänvisning till en tidigare dom för ett annat arrende i Skuruparken där bedömningen varit att stugorna i parken generellt sett genererar mycket liten hemfridszon på grund av stugornas enkla karaktär (MMD 2022-05-18, Mål nr M 1228–22).

Fastigheten är 189544 m² stor och berörd del ligger vid Skurusundet. På platsen gäller strandskydd om 300 meter från strandlinjen på land. Området är inte planlagt.

Skuruparken beskrivs i Nacka kommuns översiktsplan som ett område med höga upplevelse- och rekreationsvärden. Området innehåller naturvärden klass 2 och 3 i form av barrskog och ädellövskog. Området utgörs av naturmark och innehåller 60-70 små enkla stugor.

Ansökan inkom den 7 februari 2024. Fastighetens läge framgår av bilaga 3.

Platsbesök gjordes den 1 mars 2024, se bilaga 4.

Skäl till beslut

Åtgärden är förbjuden att vidta inom det strandskyddade området och den är därför dispenspliktig. Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inom ett strandskyddsområde inte:

- nya byggnader uppföras.

För att få strandskyddsdispens krävs att så kallat särskilt skäl finns och att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtliv. Dispensen får inte omfatta den del av stranden som behövs för djur- och växtlivet eller för fri passage för allmänheten. Vid en prövning av strandskyddsdispens ska en avvägning göras mellan strandskyddsintresset, som är ett allmänt intresse, och den enskildes intresse av att ta området i anspråk.

Beslutet ska ange i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt (tomtplatsavgränsning) eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Särskilt skäl enligt miljöbalken

Särskilt skäl för strandskyddsdispens enligt 7 kap. 18 c § punkt 1 miljöbalken bedöms finnas, dvs att det område dispensen avser:

- redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

På platsen för boden fanns tidigare en äldre röd bod som rivits. Den tidigare boden var enligt fastighetsägaren i mycket dåligt skick efter att ett träd fallit på byggnaden och behövde ersättas. Den nu befintliga boden bedöms därmed utgöra en ny byggnad och bedöms vara dispenspliktig enligt 7 kap. 15 § miljöbalken.

En bedömning av om den tidigare boden var lagligt uppförd har gjorts. Ingen strandskyddsdispens har hittats för den ursprungliga eller den nya boden. Enligt flygfoton som miljötillsynsenheten har tillgång till är en bod synlig år 2003. Bodens syns också på fotodokumentation från en inventering som utfördes 2007, se bilaga 5. På

tidigare flygfoton är det svårt att bedöma om byggnaden finns, dels på grund av nuvarande träd, alternativt tidigare träd på platsen och som kan dölja byggnaden, dels på grund av dålig bildkvalité. Enligt fastighetsägaren har boden troligtvis uppförts samtidigt som stugorna på 50-talet när de flesta stugorna uppfördes i området. Miljötillsynsenheten har ingen anledning att ifrågasätta påståendet om bodens uppkomst och bedömer att det är sannolikt att det har funnits en bod på platsen innan det generella strandskyddet infördes 1975. Vidare ska beviskravet på den enskilde, enligt rättspraxis, inte ställas allt för högt med hänsyn till svårigheterna att föra bevisning om omständigheter som ligger långt tillbaka i tiden (MÖD 2017-11-09, mål nr M 4628–17). Stugorna i området är mycket små och enkla och det bedöms inte helt osannolikt att många stugor haft en komplementbyggnad i form av bod/förråd för ytterligare utrymme.

Boden har uppförts på samma ställe som den tidigare boden och ligger cirka 4 meter från huvudbyggnaden. Avståndet mellan byggnaderna är litet och boden bedöms ligga inom huvudbyggnadens hemfridszon. Strax bakom de två byggnaderna finns en bergsknalle vilken förhindrar vidare passage mellan byggnaderna. Strax bakom bergsknallen ligger ytterligare en arrendetomt med en stuga. Intill boden går områdets gångstig där allmänheten kan passera.

Utifrån att det har funnits en bod på platsen sedan lång tid tillbaka och att det inte är osannolikt att det har funnits en bod sedan innan det generella strandskyddet infördes 1975, bedömer miljötillsynsenheten att området som dispensen avser redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Påverkan på strandskyddets syften

Bodens befintliga utseende kommer enligt ansökan att ändras där det stora glaspartiet mot områdets gångstig kommer att tas bort och ersättas av en vägg. Det större fönstret kommer att bytas ut till ett mindre fönster. Bodens dubbeldörr i glas kommer att bytas ut till en enkel dörr av glas. Dörren är vänd mot huvudbyggnaden och genom placeringen bedöms inte dörren påverka det rörliga friluftslivet för allmänheten i parken. Färgen kommer att återställas till röd färg likt tidigare bod. Åtgärderna där fönsterpartier och glasdörr tas bort, och återställning från vit fasad till röd fasad, bedöms ge ett mer diskret intryck på omgivningen.

För att inte ge en avhållande effekt på den allemansrättsliga tillgången i området fördes beslutet med villkor om att byggnaden inte får fördes med fönster åt det håll som vetter mot väster och mot norr.

Platsen där boden är uppförd är densamma som den tidigare boden. Bodens storlek och ligger på samma avstånd från huvudbyggnaden sedan tidigare.

I och med de ändringar som planeras för boden bedöms byggnaden ge ett mer diskret intryck på omgivningen. Byggnaden bedöms inte utvidga den privata zonen på bekostnad

av det allmänna och inte leda till en avhållande effekt på allmänhetens tillträde i strandskyddsområdet.

Påverkan på växt- och djurliv bedöms inte finnas då boden är placerad på samma plats som tidigare bod.

Åtgärden som dispensen avser bedöms därför vara förenlig med strandskyddets syften.

Intresseavvägning

Strandskyddslagstiftningen innebär en stor restriktivitet i dispensgivning i och med att strandskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet tillgodoses. Det enskilda intresset i detta fall bedöms väga tyngre än det allmänna intresset för strandskydd. Platsen mellan boden och huvudbyggnaden bedöms utgöras av arrendetomtens hemfridszon och inte utgöra ett område där allmänheten annars får färdas fritt. Avståndet mellan byggnaderna är mycket litet och vidare passage är inte möjlig då en mindre bergsknalle finns bakom byggnaderna.

Fri passage

Nedanför boden går en bredare gångstig där allmänheten kan passera genom parken. Möjligheten till fri passage i strandområdet bedöms därmed inte påverkas av åtgärden.

Dispens från strandskyddsbestämmelserna bör därför beviljas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte leda till orimliga kostnader för fastighetsägaren.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut bedöms inte påverka barns tillgänglighet i strandområdet negativt.

Bilagor

1. Situationsplan
2. Ansökan
3. Fastighetens läge
4. Foton från platsbesök
5. Foto från inventering och flygfoto

Anna Davidson
Strandskyddshandläggare
Miljötillsynsenheten

Emma Rosengren
T.f. Miljöchef
Miljötillsynsenheten

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 29 april 2024

Bilaga 1-5

[Namn]

Anna Davidson

[Titel]

Miljö o Hälsoskyddsinsp

[Enhet]

Miljö tillsynsenheten